

Zdravému ne/mocnému v Divadle Petra Bezruče dominuje výkon Norberta Lichého v hlavní roli

21.9.2019 06:33 Ladislav Vrchovský Divadlo Recenze

Je pátek 20. září 2019 a v Divadle Petra Bezruče dávají premiéru inscenace Zdravý ne/mocný. V programu je jako autor uveden Molière, pod úpravou a režii je podepsán Vladimír Morávek. K úplné informaci se patří doplnit skutečnost, že jak naznačuje titul uváděné hry s lomítkem ve slově ne/mocný, nehraje se jen tato světoznámá a jedna z nejoblíbenějších Molièrových komedií. A co se vlastně hraje? Odpověď na tuto otázku je zároveň odpovědí na hledání tématu inscenace. Tedy: není to zcela jasné, respektive odpovědí může být několik.

Norbert Lichý v hlavní roli inscenace Zdravý ne/nemocný.
(Foto: Lukáš Horký)

Částečně se divákům předvádí režisérova představa, jak to asi mohlo vypadat, když Molièrova herecká společnost hrála v pařížském Palais Royal principálovy komedie. Částečně se divákům předvádí náznak posledního Molièrova vystoupení na jevišti dne 17. 2. 1673, tedy umírání slavného dramatika právě při čtvrtém uvedení jeho Zdravého nemocného. S jistotou lze říci jedině: naprosto zřetelným tématem této inscenace je divadlo a jeho kouzlo. Jenže to je zároveň hodně i velice málo.

Mezi hlavní slabiny inscenace patří režie a dramaturgie. Režie proto, že se soustřeďuje spíše na formu než na obsah, respektive že forma se při Morávkově režijním uchopení stává obsahem. Slabina dramaturgie pak je v tom, že všechny nejsilnější Molièrovy hry mají naprosto konkrétní a zcela zřetelné téma, které zde ale chybí. V případě Zdravého nemocného

jde o hypochondrii a hamižnost. V případě Zdravého ne/mocného se sice o těchto věcech mluví, ale nejsou černým středem terče, do kterého se trefuje sžíravá kritika okořeněná humorem do takové míry, že se publikum otřásá smíchy. Kdo se v premiérovém hledišti smál nejvíce? Postava královniny nevychované a rozmazlené dcerky, královnou marně opakovaně ukázněvaná. Divák moc důvodů ke smíchu nemá.

Z inscenace Zdravý ne/mocný. (Foto: Ivan Korč)

Ano, ale nehraje se čistá komedie, může někdo namítat. To je sice pravda, na jevišti se odehrává i tragédie smrti Jeana-Baptista Poquelina, řečeného Molière. Jenže jakoby bez emocí. Nijak moc dojemná atmosféra v hledišti nevzniká. Celek je natolik artistní, že brání vzniku silných emocí. Komentář z úst představitelky královny a věducí ženy *Marcely Čapkové* dojemnou atmosféru nenavozuje, působí spíše publicisticky. A tak celek navzdory obrovskému nasazení všech účinkujících působí chladně a odtaziť. Stručně řečeno, dramaturgicko-režijní záměr se mívá účinkem.

Co zaslouží velkou poklonu, to je scéna *Svatopluka Sládečka* a zejména pak kostýmy *Evy Morávkové*. Zajímavou a svým způsobem i nejpůsobivější složkou inscenace je hudba *Maria Buzziho*. Díky pohybové spolupráci *Lucie Mertové* pak někteří herci v pohybových kreacích vytvářejí až nezapomenutelné momenty (např. náznaky baletního pohybu v provedení *Ondřeje Bretta*, výborného představitele Ludvíka XIV, ale i notáře a polichinela, nadlouho zůstanou v paměti).

Ondřej Brett a Norbert Lichý. (Foto: Lukáš Horký)

Herecký soubor Divadla Petra Bezruče odvádí bez výjimky vysoce kvalitní práci. Herecky je však inscenace nejednotná. Pokud režisér *Vladimír Morávek* chtěl ukázat mnohobarevnost a co nejširší škálu hereckého umění, našel ke svému záměru výborně disponovaný soubor. Ano, i herectví může být tématem inscenace.

Někteří představitelé jednotlivých postav hrají silně stylizované party (*Magdaléna Tkačiková* jako Belina, *Kateřina Krejčí* ve dvojroli Molièerovy druhé ženy Armande a Arganovy dcery Angeliqe). Pro mnohé diváky neznalé historických skutečností týkajících se představení 17. 2. 1673, při kterém Armande hrála Angeliqe, například právě zde vzniká problém v orientaci. Nicméně je rozumět *Vladimíru Morávkovi*, který chce dostát historické skutečnosti.

Kateřina Krejčí a Norbert Lichý. (Foto: Lukáš Horký)

Stylizované herectví vysokých kvalit předvádějí i *Jakub Burýšek* v roli Kleanta a fauna, *Vojtěch Johaník* jako služebná Toinette i *Jakub Georgiev* v několika postavách (Arganův bratr, tančící satyr, Filip Orleánský).

Dušan Urban předvádí herecky vrcholnou kreaci z dílny komedie dell arte v postavách lékaře Purgona a zároveň jeho syna Tomáše. *Lukáš Melník* se pojetím lékárníka Fleuranta blíží spíše k psychologicko-realistickému herectví.

Lukáš Melník a Dušan Urban. (Foto: Lukáš Horký)

Základním kamenem celé stavby inscenace, na kterém všechno ostatní stojí, je výkon *Norberta Lichého* v hlavní roli Argana. Jeho herectví je nejméně stylizované ze všech. Lichý, soustředěný na srozumitelný projev vnitřního rozpoložení své postavy, je naprosto věrohodný. V každém okamžiku Lichého přítomnosti v hracím prostoru dostává dění na jevišti mnohem silnější působivost na rozdíl od situací, ve kterých postava Argana chybí. A v okamžicích zobrazování hrané smrti Argana skutečně mnohé zamrazí, když si uvědomí, že právě v těchto chvílích hry na jevišti před několika staletími umíral její autor.

Michal Sedláček. (Foto: Lukáš Horký)

Není možné pominout ani výkon *Michala Sedláčka* coby boha Pana, a to hlavně v pěveckém a hudebním projevu. Michal Sedláček okouzlí publikum hned na samotném začátku představení, které se odehrává na chodníku před budovou divadla, kde herci společně s diváky čekají na příjezd bryčky tažené koňmi a přivázející královnu s její dcerkou – očekávaný král chybí.

Inscenace *Zdravého ne/mocného* je velmi efektní, doslova opulentní, a velmi ambiciózní. Bohužel honí mnoho zajíců najednou, je zahleděná do sebe, a jak již bylo řečeno, chybí jí hlavně přesně určené téma. Přes všechny výhrady však návštěva tohoto představení rozhodně není ztraceným časem.